

Oppvekststruktur Rana Kommune

Barnehager

Vurderinger av muligheter for oppvekststruktur i Rana Kommune

Dokumentinformasjon

Oppdragsgiver: Rana kommune
 Tittel på notat: Barnehager
 Oppdragsnavn: Rana skoler
 Oppdragsnummer: 643903-01
 Utarbeidet av: Mette Henriksen
 Oppdragsleder: Mette Henriksen
 Tilgjengelighet: Strengt fortrolig

03	27. mai .2025	Rev begrepsavklaring	MH	VHHS
02	14. mai. 2025	Rev.	MH	VHHS
01	30. apr. 2025	Dokument opprettet	MH	VHHS
Ver	Dato	Beskrivelse	Utarb. av	KS

Innholdsfortegnelse

1. Innledning	3
1.1. Barnehager	3
2. Barnehager	4
2.1. Barnehager i Rana	4
2.2. Tilpasningsdyktighet	5
3. Kapasitet	6
3.1. Stor barns ekvivalenter (SBE) – antall plasser	6
3.2. Antall barn - Netto leke- og oppholdsareal (NLA)	6
3.3. Kapasitet – antall plasser	7
3.4. Muligheter for tilpasning eksisterende bygg	7
3.5. Kostnader	8
4. Oppsummering	9

1. Innledning

1.1. Barnehager

Det vises til notat «Rana skoler – Mulighetsstudier», dat 13.11.24.

Det er i kapittel 1.4 «Barnehager – dimensjonering av arealer» redegjort for oppsett av rom- og funksjonsprogram for barnehager.

Veiledende norm om størrelser for barnas netto lærings- og lekeareal ligger i bunn for dimensjoneringen

- Barn fra og med 3 år: 4 m²
- Barn under 3 år: 5,3 m²

Normen er retningsgivende, og skal forstås som en nedre grense.

Det ligger videre anbefalinger for garderobearealer og antall toaletter pr barn.

Alle oppholdsarealer må tilfredsstillе dagslyskrav i hht TEK17. Det samme gjelder for personalets arbeidsplasser og pauserom.

Her kommer også krav fra Arbeidstilsynet inn, herunder Arbeidsplassforskriften mht. arbeidsplasser, pauserom, garderober og toaletter. Krav til antall ansatte følger antall barn i barnehagen og organisering av driften.

For ivaretagelse av helse og miljø i barnehagene foreligger det også egne forskrifter, herunder forskrift om «Helse og miljø i barnehager, skoler og skolefritidsordninger» har som formål å *bidra til at miljøet i*

barnehager, på skoler, skolefritidsordninger og leksehjelpsordninger fremmer barns og elevers helse, trivsel, lek og læring, samt at sykdom, skade og alvorlige hendelser forebygges.

Denne erstattet i 2023 en tidligere utgave fra 1995.

Figur 1 Englia Barnehage

2. Barnehager

2.1. Barnehager i Rana

Rana kommune har i dag 9 kommunale barnehager. Det eldste bygget Barnas hus, ble oppført i 1957. Med unntak av Englia barnehage fra 2008, er øvrige bygg fra før 1994.

Barnehage	Byggeår
Barnas Hus	2005
Båsmo barnehage	1982
Englia	2008
Langnes	1977
Mjølan	1991
Revelheia	1990
Selfors	1972
Storforshei	1994
Ytteren	1989

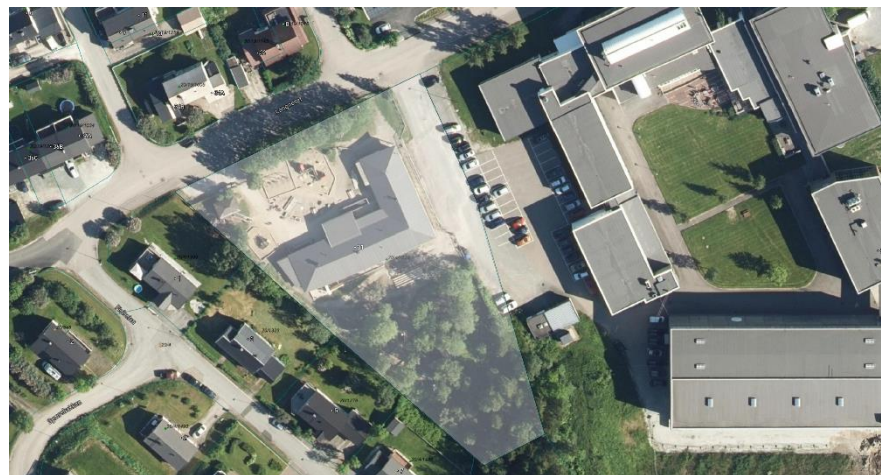
Bygningene har hittil hatt en levetid på fra 53 til 17 år. Levetiden har betydning for byggenes funksjonalitet samt tekniske egenskaper.

Byggenes alder medfører at byggene er etter en annen standard når det gjelder tekniske installasjoner og klimaskall.

Romprogram og fordeling av rom og funksjoner er heller ikke henhold til nyere regelverk, drift eller pedagogikk.

I forhold til funksjonskrav ligger hovedforskjellene opp mot dagens krav innenfor universell utforming både i bygg og utearealer, samt tilgjengelig garderobe plass inkl. toaletter, for både barna og personalet.

For de tekniske egenskapene gjelder det slitasje og behov for utskifting/oppgradering samt nye krav etter TEK17.

Figur 2 Langnes Barnehage

2.2. Tilpasningsdyktighet

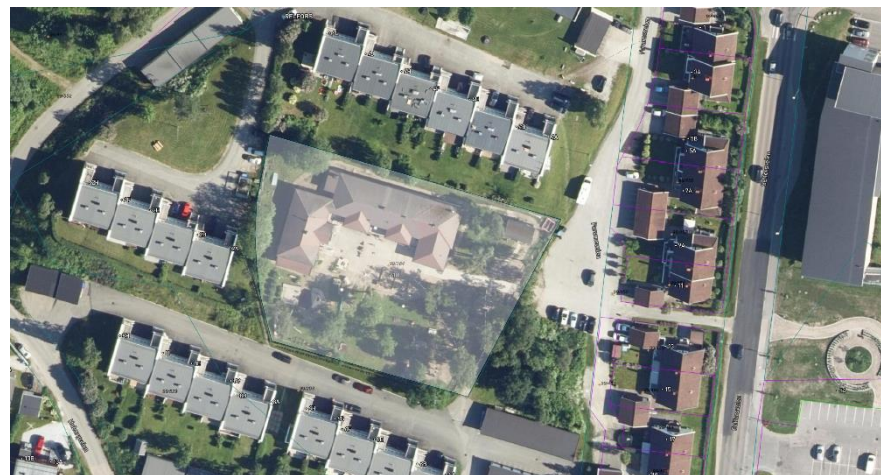
For å kunne endre bygninger etter endringer i funksjonskrav, må byggene være tilpasningsdyktige. Viktige egenskaper fremgår av tabellen under:

Sentrale begreper knyttet til bygningsmessig tilpasningsdyktighet

Prinsipp	Beskrivelse
Generalitet	Tilrettelagt for variabel bruk Rommene har en størrelse og utforming som gjør at de kan brukes til flere typer aktiviteter og brukergrupper uten konstruktive endringer.
Fleksibilitet	Tilrettelagt for ombygging Rommene kan endres i størrelse, innredning og utstyr for å tilrettelegge for forskjellige aktiviteter og alle brukergrupper.
Elastisitet	Tilrettelagt for utvidelse eller nedskalering Skoleanlegget er tilrettelagt slik at virksomheter kan vokse og minke. For eksempel kan deler av en skolebygning skilles fra og brukes til andre formål, og skolen kan utvides og gi plass til nye aktiviteter eller flere elever.

Tilpasningsdyktige bygninger kan ha lengre levetid. Noen sentrale faktorer som sikrer generalitet og fleksibilitet, er:

- tilgang til dagslys og utsyn
- tilstrekkelig brutto himlingshøyde
- korridorer som er brede nok til å oppta tekniske hovedføringer, bend og kryssninger
- færrest mulig søyler og sjakter
- tekniske anlegg som er tilpasset eventuelle endringer
- vegger med kontinuerlige spikerslag/innfestingsmuligheter

Figur 3 Selfors Barnehage

3. Kapasitet

3.1. Stor barns ekvivalenter (SBE) – antall plasser

I betraktningen rundt kapasitet eller antall plasser i barnehagene, benyttes ofte begrepet Storbarns ekvivalenter (SBE). SBE angir antall barn over 3 år, hvor de barna som er yngre er regnet om til SBE.

Forenklet kaller vi det her antall plasser.

Det blir derfor en skjematisk forenkling av antall barn. Dersom vi kun hadde hatt barn under 3 år, ville kapasiteten vært lavere.

3.2. Antall barn - Netto leke- og oppholdsareal (NLA)

Barnehagene i Rana har godkjent følgende areal som NLA (4 m² pr barn):

Barnehage	NLA m ²	Plasser
Barnas Hus	372,5	93,1
Båsmo barnehage	470,8	117,7
Englia	319	79,8
Langnes	550	137,5
Mjølan	380,5	95,1
Revelheia	306,5	76,6
Selfors	354,7	88,7
Storforshei	191,6	47,9
Ytteren	329	82,3
		818,7

Denne betraktningen gjelder kun godkjent leke- og oppholdsareal. Godkjent NLA tilsvarer 818,7 barn fra og med 3 år.

Om Mjølan, Revelheia samt Ytteren Miljøbarnehage legges ned, blir kapasiteten redusert med 254 plasser.

Barnehage	NLA m ²	Plasser
Mjølan	380,5	95,1
Revelheia	306,5	76,6
Ytteren	329	82,3
		254

Vi står igjen med følgende kapasitet i kommunale barnehager jf godkjent leke og oppholdsareal:

Barnehage	NLA m ²	Plasser
Barnas Hus	372,5	93,1
Båsmo barnehage	470,8	117,7
Englia	319	79,8
Langnes	550	137,5
Selfors	354,7	88,7
Storforshei	191,6	47,9
		564,7

Vi velger å trekke ut Storforshei av den videre betraktningen, da det er lite aktuelt å flytte barn fra disse barnehagene over til Storforshei.

3.3. Kapasitet – antall plasser

I inneværende driftsår har de samme barnehagene følgende antall plasser pr 26.02.25

Barnehage	Kapasitet	26.02.25
Mjølan	95,1	63
Revelheia	76,6	69
Ytteren	82,3	61
	254	193

Barna i disse tre barnehagene må da fordeles på øvrige barnehager. Disse har pr i dag følgende antall plasser.

Barnehage	Kapasitet	26.02.25	Ledig
Barnas Hus	93,1	66	
Båsmo barnehage	117,7	94	
Englia	79,8	90	
Langnes	137,5	91	
Selfors	88,7	82	
	516,8	423	93,8

Den ledige kapasiteten tilsvarer ikke antall barn i de tre barnehagene som foreslås lagt ned.

Det er vedtatt at Mjølan barnehage skal legges ned. Disse er i stor grad tenkte overflyttet til Langnes barnehage.

Om antall barn i barnehage pr 26.02.2025 videreføres, vil vi med en optimal utnyttelse av antall plasser, fortsatt mangle ca 100 plasser dersom

de tre barnehagene legges ned. Vi har da ikke erstattet kapasiteten med andre tilbud.

Rana kommune har en stigning i antall barn i barnehagealder kommende år, slik at avviket i realiteten er større.

3.4. Muligheter for tilpasning eksisterende bygg

Eksisterende barnehagebygg er i liten grad utformet slik at ombygg og tilbygg kan løses uten vesentlig ombygging. Funksjoner/arealer og planløsning er tilpasset det antall barn som er i barnehagene i dag.

Figur 4: Langnes barnehage

Utvidet kapasitet vil derfor måtte skje hovedsakelig gjennom tilbygg. Dette vil også kreve ombygging av eksisterende arealer for å få gode løsninger.

En økning av antall barn i barnehagene vil også sette krav til utearealer både i form av tomt for tilbygg samt krav til lekearealer.

Barnehagene ligger i etablerte områder, hovedsakelig boligområder, hvor tomtearealer ikke kan utvides uten erverv av andre utbygde eiendommer. Unntaket er Båsmo barnehage og evt. Englia, som har mulighet for utvidelse av sitt areal.

Figur 5 Båsmo barnehage

3.5. Kostnader

En barnehage for om lag 100 barn vil tilsvare ca. 1000m².

Jf. norsk prisbok (2025 01) ligger pris/m² for barnehagebygg på rundt kr 55 000 inkl. mva.

En utbygging på 1000 m² vil da gi en estimat for kostnad på nybygg på kr 55 000 000 inkl. mva.

Dersom dette skal gjøres som tilbygg, vil det i tillegg påløpe kostnader for ombygging av eksisterende bygg.

En barnehage for ca. 100 barn skal ha lekeareal utvendig på rundt 2400 m². Opparbeiding av dette har et kostnadsestimat på kr 6 - 5 500 000 inkl. mva.

4. Oppsummering

Dersom Mjølan, Ytteren og Revelheia barnehage legges ned og det **ikke** etableres nye plasser/tilbud, har de gjenstående barnehagene i Rana pr i dag ikke kapasitet til å erstatte disse plassene.

Eksisterende barnehagebygg er i liten grad egnet for ombygging eller utvidelse grunnet organisering av planløsning og tilgjengelig tomteareal. Eksisterende bygg har også lavere garderobe og toalett kapasitet enn dagens standard.

En utvidelse av eksisterende bygg vil totalt kreve mer areal enn et rent nybygg.

For å erstatte barnehageplasser ved en evt. nedleggelse av barnehager, bør dette gjøres ved nybygg.